

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 537/2020-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2020 prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Roberta Šorla o jeho zaujatosti vo veci ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 755/2020 a takto

r o z h o d o l :

Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Robert Šorl nie je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 755/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky

1. Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) Robert Šorl prípisom zo 16. októbra 2020 v zmysle § 49 ods. 1 a 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi

ústavného súdu, že III. senát ústavného súdu, ktorého je členom, má rozhodovať o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pričom k obsahu ústavnej sťažnosti uviedol, že Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 14 Pu 2/2018-7 rozhodol, že k prevzatiu sťažovateľa do ústavu zdravotnej starostlivosti došlo zo zákonných dôvodov. Predmetné uznesenie bolo potvrdené Krajským súdom v Trenčíne a dovolanie sťažovateľa proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo dovolacím súdom odmietnuté. Sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou žiadal vyslovenie porušenia jeho základných práv práve napadnutým rozhodnutím dovolacieho súdu, ktoré žiadal aj zrušiť. Sudca Robert Šorl uviedol, že až do 30. septembra 2020 bol sudcom a predsedom Okresného súdu Prievidza. Ďalej uviedol, že cieľom sťažovateľa je dosiahnutie zrušenia rozhodnutia Okresného súdu Prievidza pravdepodobne s motívom získania nárokov proti tomuto súdu. Vzhľadom na uvedené predložil predsedovi ústavného súdu oznámenie svojej možnej zaujatosti v predmetnej veci.

2. Pokynom predsedu ústavného súdu Ivana Fiačana z 19. októbra 2020 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde IV. senátu ústavného súdu.

II.

Relevantná právna úprava

3. Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú právnu úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v § 49 až § 52.

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

5. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa ods. 1 alebo ods. 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

6. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

7. Ústavný súd zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania (porov. BARAK, A. *Judge in a Democracy*. Princeton University Press, 2008. s. 101 a nasl.), resp. nevzniká navonok legitímny dojem, že by takýto záujem mohol mať. Rozhodovanie sudcom, ktorý nie je nestranný, nie je len popretím rovnosti účastníkov konania, ale ide svojím spôsobom aj o rozhodovanie vo vlastnej veci (*nemo iudex in causa sua*; porov. bod 5 uznesenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. Nao 46/2010-78 z 11. júna 2010; dostupné na internete: www.nssoud.cz) a vôbec o popretie zmyslu súdnictva a práva.

8. Už vo svojej predošlej judikatúre ústavný súd konštatoval, že z pohľadu ľudskoprávneho, z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (Piersack v. Belgicko, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok z 1. 10. 1982; Pohoska v. Poľsko, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok z 10. 1. 2012). Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu a tie sú overované rovnomernými testmi. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to vo všeobecnosti (Olujich v. Chorvátsko, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (Kinský v. Česká republika, sťažnosť

č. 42856/06, rozsudok z 9. 2. 2012, bod 87). Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom.

9. V subjektívnom teste sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu, resp. jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto „opakom“ môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo, neznášanlivosť alebo ak si napríklad sudca z osobných dôvodov vyhradí prerokovanie veci pre seba. Požiadavka nestrannosti nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania. Na subjektívny test teda plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti. Tu je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie (ne)strannosti. Podľa ESLP musí byť ustálené, či existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcov, a v tomto zmysle môže mať aj zdanie určitú dôležitosť, pretože „v stávke“ je dôvera, ktorú musia súdy v spoločnosti vzbudzovať, nehovoriac o dôvere samotných účastníkov konania (Daktaras v. Litva, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok z 10. 10. 2000, bod 32). Ústavný súd dodáva, že súčasne s dôverou, na ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti ašpirovať, je cez ňu „v hre“ aj autorita súdnych rozhodnutí.

10. V rámci dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu ustanovených v § 49 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde je potrebné uviesť, že predpoklady vylúčenia sudcu ústavného súdu opísané ako „pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom“ vzhľadom na okolnosti aplikovateľné v danej veci voči sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi naplnené nie sú.

11. Ústavný súd po pripojení spisového materiálu vedeného pod sp. zn. Rvp 755/2020 zistil, že sťažovateľ v predmetnej ústavnej sťažnosti v rámci opisu skutkového stavu poukazuje aj na postup Okresného súdu Prievidza. Avšak je zrejmé, že jeho ústavná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, preto samotný postup, resp. rozhodnutie Okresného súdu Prievidza ako prvostupňového súdu v konečnom dôsledku ani nie je predmetom rozhodovania ústavného súdu.

12. Aplikujúc detailnejší pohľad na potenciálnu nestrannosť sudcu ústavného súdu Roberta Šorla, vec v prvom rade nevykazuje explicitnosť a intenzitu predpojatosti, ktorá by spadala pod subjektívny test. Sudca Robert Šorl vo svojom oznámení založil svoju potenciálnu zaujatosť iba skutočnosťou, že bol predsedom prvostupňového súdu, v konaní ktorého má ústavný súd hodnotiť následné rozhodnutie dovolacieho súdu. Zo samotného oznámenia sudcu Roberta Šorla nemožno vypožorovať žiadne negatívne emócie voči samotnému sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi alebo záujem rozhodovať o veci sťažovateľa.

13. Vo vzťahu k objektívnemu testu ústavný súd konštatuje, že sudca Robert Šorl v predmetnom konaní nerozhodoval ako sudca prvostupňového súdu, resp. nebol žiadnym spôsobom zainteresovaný na predmete tohto konania a zároveň sa žiadny aspekt ústavnou sťažnosťou napadnutého konania nedotýka výkonu jeho funkcie predsedu Okresného súdu Prievidza. Taktiež, ako už bolo uvedené, samotnou ústavnou sťažnosťou nebol napadnutý postup a ani rozhodnutie prvostupňového súdu, ale až rozhodnutie dovolacieho súdu. Z uvedeného je preto zrejmé, že vzťah sudcu Roberta Šorla k predmetu ústavnej sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 755/2020 je príliš vzdialený na to, aby založil pochybnosť o jeho nestrannosti v prerokováanej veci.

14. Pri skúmaní nestrannosti (subjektívny a objektívny test nestrannosti) sudcu ústavného súdu Roberta Šorla tak podľa ústavného súdu nateraz neexistuje zistiteľná skutočnosť, ktorá odôvodňuje vznik subjektívnej alebo objektívnej pochybnosti o jeho nezaujatosti vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 755/2020. Podľa ústavného súdu ani z pohľadu nestranného pozorovateľa sa nemôže dôvodne javiť, že sudca ústavného súdu Robert Šorl má pomer k účastníkovi konania alebo jeho zástupcovi, resp. k samotnej veci v predmetnom konaní pred ústavným súdom.

15. Ústavný súd je preto presvedčený, že vnímanie nestrannosti sudcu ústavného súdu v predmetnej veci si nevyžaduje vylúčenie sudcu ústavného súdu Roberta Šorla z konania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 755/2020, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu